

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง และพัฒนา มาตรฐานทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสร้างตามแนวการวัดทัศนคติของอิเคอร์ท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนในสังกัดกองการมัธยม กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 660 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดทัศนคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามองค์ประกอบของทัศนคติ 3 องค์ประกอบ คือ ด้านปัญญา ด้านความรู้สึกราวมณั ด้านพฤติกรรม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำมาตรวัดที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติภาคบรรยาย ค่าอำนาจจำแนก ความเที่ยง และความตรง

สรุปผลการวิจัย

มาตรฐานทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้าง พัฒนา และหาคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

1. การสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวม สร้างข้อความวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 ของทัศนคติ คือ ด้านปัญญา ด้านความรู้สึกราวมณั และด้านพฤติกรรม สำหรับเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาที่สร้างขึ้นนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาในด้าน คุณค่าและประโยชน์ทั่วไปของวิชาสุขศึกษา คุณค่าและประโยชน์ต่อสุขภาพ และการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 120 ข้อ ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา หลังการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้ข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เพื่อนำมาทดลองใช้ 75 ข้อ

2. การทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ทาระยะเวลาที่เหมาะสมในการทำมาตรวัดทัศนคติ หาข้อบกพร่องของคำสั่งชี้แจง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ปรากฏว่าระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 18 นาที คำสั่งและคำสั่งชี้แจงไม่มีปัญหาใดๆ สำหรับค่าความเที่ยงมีค่า .94 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การหาค่าอำนาจจำแนก ใช้กลุ่มตัวอย่าง 480 คน มาทดสอบมาตรวัดทัศนคติ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % แบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบหาค่ามัธยิมเลขคณิตของทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ผลปรากฏว่า ได้ค่า

ที่(t) ตั้งแต่ -2.47 ถึง 16.82 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากการทดสอบค่าที (t-test) ได้ดังนี้

3.1 ได้ข้อความจำนวน 3 ข้อที่มีค่า t อยู่ในช่วง -2.47 ถึง 1.92 เป็นข้อความที่มีค่า t ต่ำกว่าเกณฑ์ (1.96) คือเป็นข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงตัดข้อคำถามนี้ออกไป

3.2 ข้อความจำนวน 2 ข้อ มีค่า t ต่ำ คือมีค่า อยู่ในช่วง 1.98 ถึง 2.02 ซึ่งเป็นข้อความที่มีค่า t อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้แต่ค่อนข้างต่ำมาก และเมื่อดูค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำของข้อนั้น ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันน้อยมาก ผู้วิจัยจึงตัดข้อที่มีค่า t ที่มีค่าต่ำนี้ออกไป เพราะข้อความนี้แทบจะไม่สามารถแยกนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดี และนักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาสุศึกษาได้ เพื่อทำให้ข้อคำถามที่จะนำไปใช้สามารถแยกนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีและนักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีได้อย่างแตกต่างกัน

รวบรวมข้อความวัดทัศนคติตามการพิจารณาแล้ว ได้ข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ จัดพิมพ์และจัดเรียงใหม่เพื่อเตรียมนำไปใช้ในขั้นต่อไป

4. การทดลองใช้จริงการปรับปรุงเครื่องมือ เพื่อหาระยะเวลาที่เหมาะสม และหาค่าความเที่ยง ซึ่งปรากฏว่าเวลาที่เหมาะสมคือ 17 นาที ค่าความเที่ยงของมาตรวัดคือ .94 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 120 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทราบลักษณะ โดยเป็นกลุ่มที่คาดว่ามีความดีต่อวิชาสุศึกษา จำนวน 60 คน และกลุ่มที่คาดว่ามีความดีต่อวิชาสุศึกษา จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากครูผู้สอนสุศึกษาเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนให้ผู้วิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์สถิติภาคบรรยาย

จากการวิเคราะห์คะแนนรวมที่ได้ จากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 279.43 คะแนน จากคะแนนที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 70 - 420 คะแนน มีค่ามัธยฐานคือคะแนนตรงกลางของกลุ่มอยู่ที่ 285 ส่วนฐานนิยมเท่ากับ 253 หมายความว่ามีคนตอบได้คะแนน 253 คะแนนมีค่าความถี่สูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งเป็นค่าการกระจายของคะแนนมีค่าเท่ากับ 58.84 การแจกแจงของคะแนนมีลักษณะเบ้ซ้าย คือคนส่วนใหญ่ได้คะแนนค่อนข้างสูง มีค่าความเบ้เท่ากับ -00.41 ความโค้งมีค่าเท่ากับ -621.44 แสดงว่าลักษณะการแจกแจงของคะแนนมีลักษณะแบนราบ ส่วนคะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดมีค่า 389 และ 124 คะแนนตามลำดับ

5.2 ความตรงเชิงสภาพปัจจุบัน ของแบบวัดโดยการใช้เทคนิค ใช้กลุ่มที่ทราบลักษณะ (Known - group technique) ซึ่งพิจารณาจากการทดสอบ ความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาสุศึกษา กับกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาสุศึกษา

ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ซึ่งปรากฏว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ามาตรฐานวัดทัศนคติฉบับนี้ มีความตรงเชิงสภาพ ปัจจุบัน สามารถแยกกลุ่มนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาสุศึกษา และกลุ่มนักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาสุศึกษาออกจากกันได้

5.3 ความเที่ยง (Reliability) โดยพิจารณาความเที่ยงจากค่าความสอดคล้องภายในของแบบวัด ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ปรากฏพบว่า มาตรฐานวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษา ฉบับนี้มีค่าความเที่ยง .96 ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ เพื่อพัฒนามาตรฐานวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวการวัดทัศนคติของอิเคอรัท ซึ่งผลที่ได้ผู้วิจัยจะนำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. ย่านางจำแนก (Discrimination) ของมาตรฐานวัด จากการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ด้วยสถิติ t-test ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ของข้อความที่คัดเลือกไว้มีค่า t ตั้งแต่ 3.68 - 16.82 ซึ่งข้อความแต่ละข้อความเมื่อทดสอบค่า t แล้วมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ จะเห็นได้ว่าข้อความแต่ละข้อความมีคุณภาพการจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาข้อกระทงในแบบวัดของ เอ็ดเวิร์ด (Edward, 1957) ที่กำหนดค่าย่านางจำแนก (t) ของแบบวัดและข้อกระทงควรจะมีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และตามเกณฑ์ของ บุญธรรม กิจปริตธาวิสุทธิ (2533) ได้กล่าวว่าถ้าข้อใดได้ค่า t มากจนมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ก็แสดงว่ามีย่านางจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ สำหรับมาตรฐานฉบับนี้มีค่า t อยู่ในเกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้น และทุกข้อเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงถือได้ว่ามาตรฐานวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถจำแนกผู้ที่ทัศนคติเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำได้จริง

2. ความตรง (Validity) ของมาตรฐานวัด

2.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของมาตรฐานวัด

ข้อคำถามได้ผ่านพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน เป็นผู้ตัดสินใจข้อคำถามของมาตรฐานวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านเป็นผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาศึกษา และพฤติกรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูงที่ ซึ่งจะพิจารณาข้อคำถามให้ตรงตามประเด็นได้ จึงทำให้มาตรฐานวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาฉบับนี้มีความตรงเชิงเนื้อหา

จากข้อคำถามทั้งหมดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 120 ข้อ เมื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณา ได้ข้อคำถามที่ผ่านความเห็นชอบจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 75 ข้อความ เพื่อนำไปทดลองใช้ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่ดีไว้ใช้ต่อไป

2.2 ความตรงเชิงสภาพปัจจุบัน (Concurrent Validity) ของมาตรวัด

โดยใช้เทคนิคการใช้กลุ่มที่ทราบลักษณะ (Known - group technique) ด้วยการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิต หรือคะแนนเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาสุศึกษา กับกลุ่มนักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาสุศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ปรากฏว่าได้ค่า : ระหว่างทั้งสองกลุ่มเท่ากับ 17.28 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีทัศนคติดีคือ 4.7 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มีทัศนคติไม่ดีคือ 3.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่ม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีทัศนคติดีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีทัศนคติไม่ดี และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อของทั้งสองกลุ่ม พบว่าค่า : ที่ได้มีค่าตั้งแต่ 2.75 - 11.22 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งจากค่าก่าของ อุทุมพร จามรمان (2532) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์โดยอาศัยกลุ่มที่มีลักษณะสอดคล้องกับตัวแปรทางจิตวิทยา (Known - group) เป็นการหาความตรงแบบหนึ่ง โดยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นทดสอบกับกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่คาดว่ามิถิลักษณะทางจิตวิทยาตรงข้ามกัน ถ้าข้อมูลของคน 2 กลุ่ม ให้ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแสดงว่าเครื่องมือนี้สามารถจำแนกคนออกเป็น 2 กลุ่มได้ ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าแบบวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นฉบับนี้มีความตรงเชิงสภาพปัจจุบัน

3. ความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาความเที่ยง จากค่าที่แสดงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) คำนวนจากสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยง .96 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เขาคดี วิบูลย์ศรี (2539) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า แบบสอบที่สร้างขึ้นอย่างมีมาตรฐานที่ใช้ในหน่วยงานต่างๆ ควรจะมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงไม่น้อยกว่า 0.85 ซึ่งมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาฉบับนี้มีความเที่ยงสูงถึง .96 ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 แสดงว่ามาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาฉบับนี้มีคุณภาพด้านความเที่ยงเชื่อถือได้

จากประสบการณ์ในการทำงานของผู้วิจัย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า การวัดผลวิชาสุศึกษาด้านทัศนคติของนักเรียนนั้น ทำได้ยากมาก และถ้าต้องการทราบทัศนคติของนักเรียน จะต้องใช้เวลายากในการประเมินทัศนคติ ทั้งยังต้องมีความใกล้ชิด สนุกสนนกับนักเรียนมาก จึงจะสังเกตเห็นพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการประเมินทัศนคติของนักเรียน จากปัญหาเหล่านี้จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญองเครื่องมือวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษา จึงได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดทัศนคติ เพื่อให้

มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้จริง และในการวัดทัศนคตินั้นจะมีความแม่นยำ เพราะมีระดับคะแนนที่แน่นอน จะไม่เกิดความสับสนในการให้คะแนนจากครูผู้สอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทางการศึกษา ต่อครูผู้สอนสุศึกษาให้ทราบถึงทัศนคติของนักเรียน และใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาของนักเรียนให้ดีขึ้น เพื่อให้มีพฤติกรรมสุภาพที่ดี

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้เครื่องมือวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับครูผู้สอน เพราะจะทำให้การวัดทัศนคตินั้นทำได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องเสียเวลามาก และมาตรวัดทัศนคติฉบับนี้มีความสะดวกสำหรับการนำไปใช้เป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า มาตรวัดทัศนคติฉบับนี้มีคุณภาพและความเชื่อถือได้ ดังคุณสมบัติต่อไปนี้

1. มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ตั้งแต่ 3.68 ถึง 16.82 ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าความเที่ยง (Reliability) จากการทดลองใช้คือ .94 และ ค่าความเที่ยงจากการทดสอบกับกลุ่มทราวลักษณะ คือ .96 ซึ่งทั้งสองค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าความตรง (Validity)
 - มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เนื่องจากผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน
 - มีความตรงเชิงสภาพปัจจุบัน (Concurrent Validity) เมื่อทดสอบกับกลุ่มที่ทราวลักษณะ โดยทดสอบค่าความแตกต่างของคะแนนมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แนวคิดในการเสนอแนะดังนี้

1. มาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุศึกษาสำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดทัศนคติได้อย่างดี เพราะได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาแล้ว ทั้งยังสะดวกและง่ายแก่การนำไปใช้ ไม่ทำให้เสียเวลามาก จึงควรนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวัดและประเมินผลวิชาสุศึกษา
2. ถึงแม้ว่า มาตรวัดทัศนคติฉบับนี้จะมีคุณภาพที่เชื่อถือได้แล้ว แต่ควรระวังในการนำไปใช้ เพราะว่่านักเรียนอาจจะไม่ตอบตามความรู้สึกที่แท้จริง ผู้นำไปใช้จะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ

วัตถุประสงค์ในการวัดทัศนคติในแต่ละครั้งให้ดีกว่าก่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด และอาจใช้ควบคู่ไปกับการวัดทัศนคติของนักเรียนด้วยวิธีการอื่น เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น

3. การนำมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษาฉบับนี้ไปใช้นั้น จะได้ผลดี นักเรียนจะต้องตอบด้วยความจริงใจ ผู้ที่นำไปใช้จะต้องอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ควรชี้แจงให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกที่แท้จริง โดยผลการทดสอบนี้จะไม่มีการเรียนแต่อย่างใด และถ้าต้องการข้อมูลจากการวัดที่แน่นอนยิ่งขึ้นควรใช้ควบคู่ไปกับการสังเกต หรือการสัมภาษณ์

4. ถ้านำมาตรวัดทัศนคติฉบับนี้ไปใช้ ควรทดสอบค่าความเที่ยงใหม่ เพราะสภาพสิ่งแวดล้อม อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับนี้ผู้วิจัยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ควรจะนำมาตรวัดทัศนคติฉบับนี้ไปทดสอบกับนักเรียนในต่างจังหวัดด้วย เพื่อจะได้เป็นมาตรวัดทัศนคติที่มาตรฐาน ใช้ได้ทั่วประเทศ

2. ควรได้มีการพัฒนามาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย เพื่อจะได้มีมาตรวัดทัศนคติที่เป็นมาตรฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่วงการศึกษา

3. มาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษาฉบับนี้ ควรนำไปใช้และพัฒนาถึงขั้นหาเกณฑ์ปกติวิสัย (Norms) เพื่อเป็นเกณฑ์สำหรับศึกษานักเรียนว่ามีทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา อยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับกลุ่ม

4. การหาความตรง (Validity) ควรใช้วิธีอื่นอีกบ้าง เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับวิธีที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

5. ควรมีการพัฒนาข้อคำถามของมาตรวัดฉบับนี้ให้เหลือน้อยลง เพื่อที่จะไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการทำมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาสุขศึกษา